

DIE ORANGE ALTERNATIVE POMARAŃCZOWA ALTERNATYWA

Ein avantgardistischer
Demokratisierungsversuch in Polen

Przedstawienie awangardowej próby
demokratyzacji Polski

AUSSTELLUNGSERÖFFNUNG

WYSTAWA

RIESA EFAU.
FORUM FÜR KUNST & GESELLSCHAFT

DRESDEN

18 - 31. MAI 2008

N°0992490

Maya

POMARAŃCZOWA ALTERNATYWA

CO TO JEST?

ORANGE ALTERNATIVE

WAS IST DAS?

„Dialektyczna Sztuka Syntezy”

W czasie stanu wojennego w Polsce, slogany symbolizowały opór wobec reżimu.

Władze zamalowywały je plamami.

Wtedy pojawiał się na nich krasnoludek

„Dialektisch – synthetische Kunst”

Zu Zeiten des Kriegszustands in Polen, symbolisierten Slogans an den Wänden den Aufstand gegen das Regime. Die Obrigkeit übermalte sie mit Farbflecken.

Aber dann erschien darüber ein Zwerg

Pomarańczowa Alternatywa

jest szczególnie interesująca albowiem nie wpisuje się w szeregi zorganizowanej opozycji, nie będąc pod wpływami ani nie należąc do żadnej konkretnej siły politycznej. Ruch powstał jako permanentna kulturalna alternatywa do komunistycznego porządku znaczeń (fasad), religijnej holistyki wartości (katolickiej etyki), oraz materialistycznej wiary społeczeństwa przemysłowego, w której wyjątkowo ważnym jest przekonanie, iż praca odgrywa główną rolę w budowie znaczenia życia codziennego dla całej społeczności.

Pomarańczowa Alternatywa nie jest organizacją społeczną o sztywnie określonych strukturach, nie należy też do ruchów takich jak Solidarność, które prezentują program „negatywny” lub „opozycyjny” - czyli agendę spraw, na które nie ma zgody. Zamiast tego, Alternatywa jest kompletnie nieprzewidywalna i elastyczna. Stanowi replikę na małość oficjalnej i opozycyjnej retoryki, wyśmiewa pretensjonalny majestat i dekorum polskiego życia, i wspomaga ludzi w odrzucaniu ambiwalencji i dwuznaczności.

Dlatego proponuję Gościowi tej Wystawy spojrzeć na niedawne dzieje Pomarańczowej Alternatywy jako na niezamknięty jeszcze definitywnie rozdział, jako na eksperyment, nieprawdopodobnie inteligentny, oryginalny i, tak!, naprawdę uroczy wkład Polski w europejską niepowtarzalność, w wartości świeże, w doświadczenia, które miały wartość terapeutyczną dla uczestników tych wydarzeń.

Bronisław Misztal, Catholic University of America, Washington, DC

Die Orange Alternative

ist vor allem dadurch interessant, dass sie nie zur organisierten Opposition zählte, frei von politischen Einflüssen und keiner konkreten politischen Kraft zuzurechnen war. Die Bewegung entstand als eine ständige kulturelle Alternative zur kommunistischen Ordnung der Bedeutungen (der Fassade), dem religiösen Holismus der Werte (der katholischen Ethik) sowie dem Materialismusglauben der Industriegesellschaft, in der die Überzeugung gilt, dass nur durch Arbeit dem Alltag des Menschen Bedeutung zugeschrieben werden kann.

Die Orange Alternative ist keine gesellschaftliche Organisation mit starren, festgesetzten Strukturen und gehört auch nicht zu Bewegungen wie der Solidarność, die ein „negatives“ oder „oppositionelles“ Programm aufstellen – also eine Agenda von Dingen, mit denen sie nicht einverstanden sind. Stattdessen ist die Alternative völlig unberechenbar und flexibel. Sie ist eine Antwort auf

die Belanglosigkeit der offiziellen und oppositionellen Rhetorik, macht sich über die affektierte Erhabenheit und Dekorativität des polnischen Lebens lustig und möchte den Menschen helfen, sich von Ambivalenz und Zweideutigkeit zu befreien.

Daher empfehle ich dem Gast dieses Ausstellungseröffnung, auf die Geschichte der Orangen Alternative wie auf ein noch nicht abgeschlossenes Kapitel zu schauen, wie auf ein ungewöhnlich intelligentes, originelles Experiment, und, ja!, einen wirklich bezaubernden Beitrag Polens zur europäischen Unnahchahmlichkeit, mit aktuellen Werten und Erfahrungen, die therapeutische Bedeutung für die Beteiligten dieser Ereignisse hatten.

Bronisław Misztal, Catholic University of America, Washington, DC

Kim jest Waldemar Fydrych „Major”?

Twórca i legendarny grzywiarda Pomarańczowej Alternatywy, główny ideolog ruchu. Krótka notka biograficzna bazująca na tezie doktorantki Nicole Gourgaud (University in Lyon – listopad 93)

Waldemar Major Fydrych urodził się 8 kwietnia 1953 pod znakiem astrologicznego Barana. Absolwent wydziału historii i historii sztuki Uniwersytetu Wrocławskiego. Jest znany w całym świecie jako organizator masowych happeninów oraz autor książek i uroczych krasnoludków. Działalność niezależną rozpoczął w latach siedemdziesiątych. Po sierpniu 80. stworzył we Wrocławiu „Ruch na Rzecz Nowej Kultury”, krótko potem, w 81 r. zapoczątkował ruch Pomarańczowej Alternatywy.

W czasie stanu wojennego, Polacy zapoznali się bliżej z działalnością Majora poprzez jego kolorowe obradki krasnoludków malowane na płachach zakrywających antyrenowe słupy. Począwszy od 1986 r., rozpoczął organizowanie trwającej do dziś serii happeninów – do roku 2005 ponad sześćdziesiąt – które przeszły do historii pod nazwą Pomarańczowej Alternatywy.

Wer ist Waldemar Fydrych „Major”?

Gründer und legendärer Führer der Orangen Alternative, Hauptideologe der Bewegung. Kurze biografische Notiz basierend auf einer Doktorarbeit von Nicole Gourgaud (Universität Lyon – November 93)

Waldemar Major Fydrych wurde am 8 April 1953 im Zeichen des Widlers geboren. Absolvent der Geschichte und Kunsthistorik der Universität Wrocław (Breslau). Weltbekannt als Organisator von Massenveranstaltungen, Buchautor sowie durch hübsche Zwergle. Seine unabhängige Tätigkeit begann er in den siebziger Jahren. Nach dem „August 1980“ gründete er in Wrocław die „Bewegung für die Sache einer Neuen Kultur“ („Ruch na Rzecz Nowej Kultury“). Kurz danach, im Jahre 1981, setzte er den Grundstein für die Bewegung der Orangen Alternative.

Zur Zeit des Kriegsstaats in Polen wurde der Major bekannt als der, der Zwerggestalten an mit Farbflecken bespinnelte Häuserwände malte. Jene Farbflecken sollten regimfeindliche Slogans verdeckeln. Ab 1986 begann er Veranstaltungen zu organisieren, die bis heute noch in regelmäßigen Abständen stattfinden. Im Jahre 2005 waren es über 60, die mittlerweile in die Geschichte als Orange Alternative eingegangen.

Für seine Tätigkeiten wurde er viele Male ausgezeichnet. Im Jahre 1988 erhielt er den Preis der Solidarität von den Herausgebern „Puls“ in London, sowie von „Puls“ in Australien. „Ausgezeichnet“ wurde er ebenso mit besonderer Aufmerksamkeit von Seiten des Ministeriums für Innere Sicherheit, die die Aktivität Major Fydrychs genau observierten. Im Mai 1988, während einer Veranstaltung bei der er Monatsbinden verteilte (eine Rarität zu dieser Zeit), wurde Waldemar Fydrych verhaftet und zu drei Monate Gefängnis verurteilt. Angesichts darauf folgender Massendemonstrationen wurde er jedoch kurz darauf wieder entlassen.

Der Major wird in kontroverser Form geliebt, gehasst und bewundert. Waldemar Fydrych bewies immer Fantasie und Vorstellungsvermögen. Schon sehr früh zeigte er Gefallen an der Inszenierung anderer. Einberufen zur Musterung zum Ziele der Ableistung des Grundwehrdienstes, erschien er in der Uniform eines Majors. Obwohl er ungern den Wehrdienst ableistete, täuschte er ungebremsten Enthusiasmus vor, was als Unzurechnungsfähigkeit gewertet wurde. Als er gebeten wurde, seinem Vorgesetzten Ehre zu erweisen, begann er ihn als Oberst zu bezeichnen, während er sich als Major bezeichnete. Aus dieser Zeit stammt sein Pseudonym, das ihm bis heute geblieben ist...

Co to jest Pomarańczowa Alternatywa?

Narodziny Pomarańczowej Alternatywy mają początek w ruchach studenckich Wrocławia z początku lat siedemdziesiątych. Pomarańczowa Alternatywa znana jest nie tylko z happeninów. W drugiej połowie lat osiemdziesiątych sławę zdobyły graffiti krasnoludków, które stały się jej emblematem. Graffiti te były malowane na płachach, powstałych w wyniku zamalowywania przez reżim wolnościowych i antyżydowskich hasel. Były one czymś co wyróżniało się w szczególny sposób w szarej rzeczywistości stanu wojennego.

Malowane w kilkunastu miastach Polski, ich liczba przekroczyła tysiąc. Z pewnością możemy tu mówić o największej ekspozycji malarstwa w Polsce, jeżeli się zważy na fakt, iż obejrzało ją kilka milionów ludzi.

Formy działania Pomarańczowej Alternatywy zawsze łączyły w sobie wymiar społeczno-polityczny z artystycznym. Ostatecznym ich celem było i jest osiągnięcie, poprzez happening, wolności w jej wymiarze estetycznym i indywidualnym, a także obalenie społecznego, kulturalnego i politycznego normatywizmu. Cel ten pozostał nadal ważny i aktualny pomimo zmian historycznych, które nastąpiły w wyniku Okrągłego Stołu oraz obalenia Muru Berlińskiego.

Sila i oryginalność Pomarańczowej Alternatywy polegają na tym, iż pojawiła się w momencie, gdy społeczeństwo obywatelskie w kraju postawiło pod głęboką wątpliwość. Należały do nich kwestie podważenia zdolności Pomarańczowej Alternatywy do podejmowania problemów pozostających w obszarze „res publica” w sposób iniczny i zrytualizowany.

Znawcy sztuki dostrzegają w jej działaniach jasny wpływ surrealizmu oraz dadaizmu, zarówno w doborze słownictwa jak i w wadze przyklądanej do spontanicznych reakcji uczestników. To właśnie ten lekkie, niejako „zabawowy” wymiar Pomarańczowej Alternatywy, w połączeniu z logiką opozycji wobec negatywnych rzeczywistości, powodował i powoduje do dziś dnia, iż młodzież, w Polsce i zagranicą widzieli i widzą w niej sposób na walkę z szarością i marazmem dnia powszedniego.

- 2001: Żywoty Majów Pomarańczowych (Lebensgeschichten mutiger Oranienmitglieder), Major Waldemar Fydrych, Verlag „Pomarańczowa Alternatywa” („Orange Alternative” Verlag)
- 2002: Waldemar Major Fydrych kandyduje na Prezydenta Warszawy.
- 2004: happeningi we Francji: Aras, Paris, Lille, Metz i Nancy
- 2004: Pomarańczowa Alternatywa bierze aktywny udział w Pomarańczowej Rewolucji na Ukrainie z happeningami we Lwowie, Ternopolu, Winnicy i Kijowie.
- 2005: Wystawa na temat Pomarańczowej w Parlamencie Europejskim w Brukseli
- 2005: Wystawa na temat Pomarańczowej Alternatywy na Ukrainie, w tym na Akademii Kijowsko-Mohylańskiej w Kijowie

Na temat Pomarańczowej Alternatywy powstały 4 filmy, w tym ostatni o Pomarańczowej Alternatywie w Pomarańczowej Rewolucji

Was ist die Orange Alternative?

Die Geburtsstunde der Orangen Alternative war während den studentischen Bewegungen Anfang der achtziger Jahre in Wrocław (Breslau). Die Orange Alternative entstand jedoch nicht nur durch ihre Veranstaltungen bekanntheitsgierig. Während der zweiten Hälfte der achtziger Jahre erlangten Zwergengraffiti Ruhm und Berühmtheit und wurden zum Sinnbild der Bewegung. Die Graffiti wurden über Farbflecken gemalt, die das Regime über Freiheits – und Antiregierungsparolen pinself. Sie waren etwas besonderes, die in ihrer Weise von der grauen Wirklichkeit während der Zeit des Kriegsstaats abzuheben wussten.

Gemalt an die Wände einiger Dutzend Städte in Polen, überstieg die Anzahl der Zwergle die Tausend. Mit Gewissheit kann man hier von einer der größten Malerausstellungen in Polen sprechen, berücksichtigt man den Fakt, dass sie von einigen Millionen Menschen gesehen wurde.

Die Aktivitäten der Orange Alternative vereinten in sich stets ein gesellschaftlich – politisches Maß mit künstlerischen Aspekten. Letztlich war und ist es ihr Ziel, durch ästhetische Veranstaltungen im individuellen Stil Freiheiten zu erlangen und gleichzeitig die gesellschaftliche, kulturelle und politische Normalität umzukrempeln. Diese Ziele sind weiterhin trotz vieler historischer Veränderungen aktuell und wichtig, die infolge der Beratungen am Runden Tisch und dem Fall der Berliner Mauer eintraten.

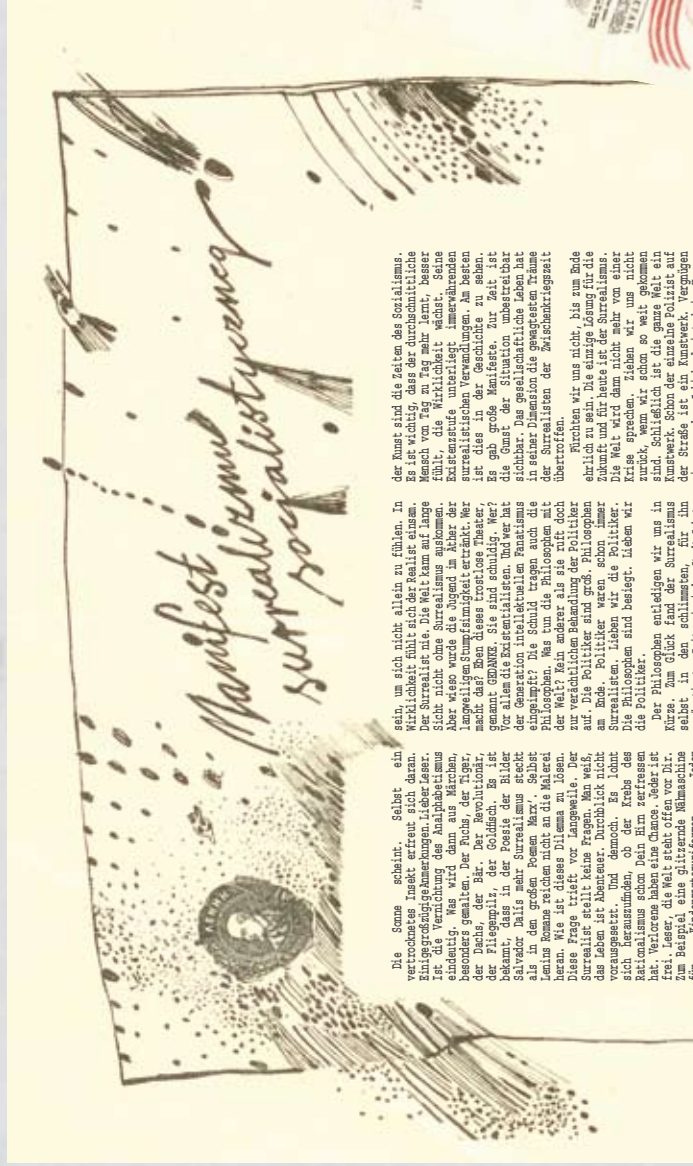
Kraft und Originalität wurde der Orangen Alternative in ihrer Anfangszeit vor allem dadurch beschied, da die bürgerliche Gesellschaft in Polen seinerzeit unter einer tiefen Narkoseglocke stand. An dieser Stelle sei auch die Fähigkeit der Orangen Alternative hervorgehoben, sich Problemen der „res publica“ in ironischer und distanzierter Weise zu widmen.

Kunstkenner stellen in ihren Aktivitäten einen Einfluss von Surrealismus oder auch des Dadaismus fest; ebenso wie in ihrer Wortwahl als auch in ihren spontanen Veranstaltungen als Reaktion auf Staat. Es ist das etwas „Witzige“ der Orangen Alternative, kombiniert mit oppositioneller Logik gegen die negative Wirklichkeit, in der junge Leute in Polen und im Ausland eine Möglichkeit im Kampf gegen den grauen Stillstand im Alltag sehen und sehen.

- 2001: „Żywoty Majów Pomarańczowych” (Lebensgeschichten mutiger Oranienmitglieder), Major Waldemar Fydrych, Verlag „Pomarańczowa Alternatywa” („Orange Alternative” Verlag)
- 2002: Waldemar Major Fydrych kandydował na urząd Wójtowskiego Burmistrza
- 2004: Veranstaltungen in Frankreich: Aras, Paris, Lille, Metz und Nancy
- 2004: Orange Alternative nimmt aktiv an der Orangen Revolution in der Ukraine mit Veranstaltungen in L'viv (Lemberg), Ternopil (Ternopol), Winnica (Winnitsa) und Kyiv teil.
- 2005: Ausstellung zum Orangen Thema im Europäischen Parlament in Brüssel
- 2005: Ausstellung zum Orangen Thema in der Ukraine, unter anderem an der „Akademie Kijowsko-Mohylańska“ in Kiew

Zum Thema Orange Revolution entstanden vier Filme. Zuletzt über die Orange Alternative in der Orange Revolution.

MANIFEST DES SOZIALISTISCHEN SURREALISMUS

GENEZA

GENESIS

„Hör zu“, sagte Fydrych. Um sie herum standen alte Mietshäuser an deren Wänden Farbflecken unterschiedlicher Größe prangten. „Weißt du was das ist?“ Er zeigte auf die Flecken. Andrzej hob den Kopf. „Das sind Flecken.“ „Woher kommen diese Flecken auf den Häusern?“ „Jemand sie dazumalt.“ „Wer?“ „Die Aufseher oder die Miliz.“ „Wieso sollten Aufseher an diesen Stellen Flecken an die Wand malen?“ „Weil dort vorher etwas geschrieben stand.“ „Was war dort geschrieben?“ „Antiregierungsparolen: Solidarität, weg mit dem Kommunismus, weg mit Junta. Wieso fragst du?“

„Weil diese Flecken überall sind. Es sind Tausende. Fast an jedes Haus haben die Leute antikomunistische Parolen geschrieben.“

„Und?“ Fragte Andrzej Dzięwit den Major. „Ich weiß, was wir mit diesen Flecken machen.“ „Was?“ „Ich habe eine Idee. Ist mir zum Kindertag eingefallen.“ Dzięwit wollte gerade in die nächste Straßenbahn einsteigen. „Warte, ich will dir ein großes Geheimnis anvertrauen.“ „Ich glaube nicht an Gott.“ „Es geht um ein anderes Geheimnis.“ „Um was für eins?“ „Ein unreligiöses.“ „Worum geht's?“ „Du mußt dein Ehrenwort geben, dass du das Geheimnis bis zum Abend für dich behältst.“ „Gut, ich gebe mein Ehrenwort.“ „Hör zu“, sagte der Major. „Ich habe eine Möglichkeit gefunden, unser Land zu retten.“ „Ich verstehe nicht.“ „Verständlich, dass du nicht verstehst. Aber ich weiß wie man es macht.“ „Was weißt du?“ „Auf diesen Flecken wird etwas entstehen.“ „Was?“

Auf die Haltestelle steuerte eine Person zu. Es war eine junge Frau. Der Major betrachtete sie misstrauisch. Die Frau lachte unwillkürlich. Major rückte näher zu Andrzej, näherte seinen Mund an sein Ohr. Er tat so, damit die Frau ihn nicht verstand.

„Ich werde Zwerge auf diese Flecken malen“, flüsterte er. „Was?“ Dzięwit machte den Eindruck, er verstehe nicht. Major näherte sich abermals und flüsterte wieder. „Zwerge...“

Aus dem Buch von Major Fydrych „Żywoty Majora Pomarańczowych“ (Liebesgeschichten mutiger Orangefaktoren)

„Stuchaj – rzekł Fydrych. Wokół nich stały kamienice, a na nich było mnóstwo różnej wielkości plam – czy wiesz co to jest? – wskazał na plamy.“

Andrzej uniósł głowę. – To są plamy.
– Skąd się wzięły te plamy na domach?
– Ktoś namalował.
– Kto?
– Dozorcy albo milicja.
– Dlaczego dozorczy domów w tych miejscach namalowali plamy?
– Bo wcześniej był tam napis.
– Jaki napis?
– Antyrządowy: Solidarność, Precz z komuną, Precz z Huntą. Dlaczego się pytasz?

– Bo plamy są wszędzie i są ich tysiące. Prawie na każdym domu ludzie pinali antyrządowe hasła.

– I co z tego? – zapytał Andrzej Dzięwit Majora.
– Ja wiem co zrobić z tymi plamami.
– Co?
– Mam pomysł, który pojawił mi się w dzień dziecka. Dzięwit chciał wsiąść do kolejnego tramwaju.
– Zaczekaj, chcę ci powiedzieć wielką tajemnicę.
– Jestem niewierzący.
– Tu chodzi o inną tajemnicę.
– Jaką?
– Nierelegijną.
– Na czym polega?
– Musisz dać słowo honoru, że dotrzymasz tajemnicy do wieczora.
– Dobrze, daję słowo honoru.
– Stuchaj – rzekł Major – znalazłem sposób na ratunek kraju.
– Nie rozumiem.
– Oczywiście, że nie rozumiesz, ale ja wiem jak to zrobić.
– Co wiesz?
– Na tych plamach coś powstanie.
– Co?

Na przystanek przyszedł jakiś osoba. Była to młoda kobieta. Major spojrzal na nią podejrzliwie. Kobieta jakby mimowolnie, uśmiechnęła się. Major przybliżył się do Andrzeja, zbliżył usta do jego ucha. Robił tak, by kobieta nie słyszała.

– Będę malował krasnoludki – szepnął – na tych plamach.
– Co? – Dzięwit sprawiał wrażenie że nie dosłyszał.
Major przybliżył się ponownie i szepnął – Krasnoludki...

Z książki Majora Fydrycha „Żywoty Majora Pomarańczowych“

KRASNOŁUDKI

ZWERGE

Coudert Agnieszka

Sikorski Tomasz (4)

Fietke Egon

Zwerge an Hauswänden - 1980er Jahre

MILICJA DIE MILITZ

Tomasz Kizny, NAV Dementi

„Gehen Sie bitte auseinander“, wiederholt der Milizant über das Megafon.
 „Bitte gehen Sie auseinander!!!“
 Die Menge klatscht.
 „Diejenigen, die ihre Mützen nicht abnehmen, werden einer Personalfeststellung unterzogen!!!“
 Die Menge reagiert mit Lachen.
 „Nehmen Sie bitte die roten Mützen ab!!!“ – Wiederholt der Milizant am Megafon.
 Vom Marktplatz hier nähern sich weitere Einheiten. Es treffen große, schwere, vergitterte Fahrzeuge ein.
 Gefangenentransporter. Es wird eng.
 „Mama, wieso sperren sie die Zwerge ein?“ – Fragt irgendein Kind.
 „Im Kapitalismus gibt es sie, im Sozialismus nicht.“
 Im Einsatzwagen der Miliz arbeitet die Kurzweile auf Hochtouren.
 „Wer ist das?“ – fragt der Typ aus der Kommandozentrale.
 „Es sind Zwerge.“
 „Was für Zwerge?“
 „Na Zwerge“ – antwortet der Milizant über Funk.
 „Selt ihr verrückt geworden?“ – ruft die hörbar verwirrte Stimme aus der Befehlszentrale.
 „Nein, wir sind nicht verrückt! Wirklich, auf der Straße sind Zwerge. Wir haben sie aufgehalten...“
 „Hören Sie, wie viel haben Sie heute getrunken?“
 „Wir haben nichts getrunken!“
 „Wieso sehen Sie dann Zwerge?“
 „Es sind Studenten, verkleidet als Zwerge.“
 „Ach ja!“, sagte die Stimme, „Studenten“. Die Verwunderung schwand.
 „Und was machen diese Zwerge?“ Fragt die Stimme aus der Kommandozentrale etwas beunruhigt.
 „Sie singen.“
 „Was?“
 „Wir sind Zwerge.“
 „In diesem Fall bringen Sie sie auf die Wache...“

– Proszę się rozjść – milicjant powtarza przez megafon.
 – Proszę się rozjść!!!
 Tłum klaszcze.
 – CI, co nie zdejmą czapek będą legitymowani!!!
 Tłum reaguje śmiechem.
 – Proszę zdjąć czerwone czapki!!! – powtarza przez megafon milicjant.
 Z Rynku jednak nadciągają kolejne posiłki. Nadjeżdżają wielkie, ciężkie wozy, zwane „budami“, robi się tłoczno.
 – Mamo, dlaczego aresztują krasnoludki? – pyta jakieś dziecko.
 – W kapitalizmie są, a w socjalizmie ich nie ma.
 W nysce milicyjnej krótkofalówka pracuje na wzmożonych obrotach.
 – Kto to jest? – pyta gość z komendy.
 – To są krasnoludki.
 – Jakie krasnoludki?
 – No, krasnoludki – odpowiada przez krótkofalówkę milicjant.
 – Co, zwaniawaliście? ! – krzyczy wielce zdziwiony gość z komendy.
 – Nie, nie zwaniowaliśmy, naprawdę na ulicy są krasnoludki.
 Zatrzymaliśmy je...
 – Słuchajcie, czy dzisiaj dużo wypiliście?
 – Nie, nic nie piiliśmy.
 – To dlaczego widzicie krasnoludki?
 – To są studenci przebrani za krasnoludki.
 – Ach tak! – rzekł gość z krótkofalówki – studenci – zdziwienie znikło.
 – Ale co robią te krasnoludki? Zapytał gość z komendy, był nieco zaniepokojony.
 – Śpiewają.
 – Co?
 – „My jesteśmy krasnoludki“.
 – W takim razie przywieźcie te krasnoludki na komendę...

Fragment aus dem Buch „Żywoty Majora Pomarańczowego“
 („Lebensgeschichten mutiger Orangefarbener“) von Major Fydych

Fragment książki Majora Fydycha „Żywoty Majora Pomarańczowego“

KONIEC Z (U)PAŁAMI

ENDE DER HITZE ODER ENDE DER SCHLAGSTÖCKE

Piotr Lewinski

Wrocław, lipiec 1987

Happening mający na celu walkę
z zakazem malowania hasel na
murach

Die Veranstaltungen richten
sich gegen das Verbot von
Parolenmalerei an den
Häuserwänden zum Ziel

Breslau, Juni 1987

upały – Hitze
paly – Schlagstöcke

Literki na podkoszulkach mogą być przedstawiane tworząc
slogany według woli uczestników happeningu.
I tak słowa, gdy literka „U” się cofa „Koniec z upałami” może się zmieniać w „Koniec z pałami”

Wortspiele auf den Unterhemden bilden Slogans im Sinne der Veranstaltungsteilnehmer.
Wenn man von „koniec z upałami” das „u” entfernt, ändert sich
die der Slogan von „Ende der Hitze (upał)” zu „Ende der Schlagstöcke (pała)”

TRAKTAT WARSZAWSKI

WARSHAUER ABKOMMEN

Henryk Prykiel, NAV Dementis

Wrocław, 12 października 1987

Breslau, 12 October 1987

Operacja pod kryptonimem „Melon w Majonezie” – parodia manewrów wojskowych
Warschauer Abkommen Operation „Melone in Majonäse” – die Armeemanöverparodie

ŚWIĘTO REWOLUCJI PAŹDZIERNIKOWEJ HEILIGE OKTOBERREVOLUTION

Obchody siedemdziesiątej rocznicy Rewolucji Październikowej we Wrocławiu

Bardzo bogaty program artystyczny. Akcja przebiegała spontanicznie.
2000 osób ubranych na czerwono krzyczało „Niech żyje rewolucja”.
Szef milicji krzyczał przez megafon „Łapać czerwonych”

Begehung des siebzigsten Jahrestages der Oktoberrevolution in Wrocław (Breslau)

Eine spontane Aktion mit sehr artistischem Programm.
Zweitausend rot gekleidete Menschen riefen: „Es lebe die Revolution“ während
der Milizchef durch das Megafon schrie: „Ergreift die Roten”

Tomasz Kizny, NAV Dementi

KARNAWAL

KARNEVAL

Breslau, Karneval 1988

Karneval

Zwei verschiedene Bilder vom Karneval –
Nach dem Vergnügen die Repression

Internationale TV-Stationen zeigen den
Breslauer Karneval neben denen in Sao
Paolo und Rio

Dwa różne obrazy karnawału –
Zabawa a potem represja

Światowe stacje telewizyjne pokazały
wrocławski karnawał obok tych z Sao
Paolo i Rio

Wrocław, karnawał 1988

KARNAWAL - WARSZAWA 1988

KARNEVAL - WARSCHAU 1988

Czołg z kartonu
w ramach akcji:
„Stosunkowo
wielkie manewry
Anty Mon – SB”
Warszawa
24-02-1988

Auf dem Papp-
panzer:
„Mittwoch, G13
Recht Umfan-
greiche Manöver
Anti-Mon – SB”
Warschau
24-02-1988

MANÖWRY NA ŚNIEŻCO

MANÖVER AUF DER SCHNEEKOPPE

Henryk Prykiel, NAV Dementi

Dwudziesta rocznica interwencji Paktu Warszawskiego w Czechosłowacji.
Wiele uczestników Pomarańczowej Alternatywy przyjechało w góry Sudety
na granicę czeskosłowacko-polską, aby zorganizować manewry przekroczenia granicy.
Reakcją reżimów Polski i Czechosłowacji była mobilizacja na granicy wojska i milicji
w celu zatrzymania pochodu, w wyniku czego stworzyło się wielkie zamieszanie

Zwanzigster Jahrestag der Intervention des Warschauer Pakts in der Tschechoslovakei.
Viele Anhänger der Orangen Alternative fuhren ins Sudetengebirge
an der Polnisch - Tschechoslovakischen Grenze, um ein gemeinsames
Manöver zur Grenzüberschreitung zu organisieren.

Die Polnischen und Tschechoslovakischen Regierungen reagierten mit verstärkter
Mobilisation ihrer Grenzpolizei und Miliz mit um den Massenpilgerungen Einhalt zu gebieten.
Es folgte ein großes Durcheinander

REWOLUCJA KRASNOŁUDKÓW

REVOLUTION DER ZWERGE

Henryk Prykiel, NAV Dementi

Wrocław, 1988

10 000 osób w czapkach pomarańczowych krasnoludków manifestuje na ulicy przeciwko rządowi Generała Jaruzelskiego wznosząc okrzyki:
„Nie ma wolności bez krasnoludków”

10 000 Menschen manifestieren mit Rufen auf den Straßen in orangen Zwergesmützen ihren Unmut gegen das Regime General Jaruzelskis:
„Keine Freiheit ohne Zwerge”

Mieczysław Michalak

Breslau, 1988

POLLOCK POTRAFI

DER POLLOCK KANN'S

Warszawa 24-02-1989
„Wielkie Malowanie”
w warszawskim Pasażu
Domów Centrum.

Samo hasło „Pollock
Potrafi” to odniesienie
do używanego często w
latach siedemdziesiątych
propagandowego hasła
„Polak Potrafi”.

Fot: Kośnik Jerzy (4)

Warschau 24-02-1989
„Großes Malen”
in der Passage am
Warschauer Centrum-
Warenhaus.

Das Motto „Der Pollock
kann's” nimmt Bezug auf
das in den 70er Jahren oft
zu Propagandazwecken
verwendete Schlagwort
„Der Pole kann's”

SZLAKIEM RZUCONYCH LEGITYMACJI PARTYJNYCH

AUF DEN SPUREN
WEGGEWORFENER PARTEIAUSWEISE

Parteibeton

Łódź, 21-03-1989

Es lebe Karl Marx
und seine Satanis-
chen Verse!

Geburtenkontrolle ist die Voraus-
setzung für Reinheit in der Gebä-
rmutter der Partei

Gott schütze die
Kommunisten

OKRĄGŁY STÓŁ

DER RUNDE TISCH

Henryk Prykkel, NAV Dementi

Młodzież pozostała nieufna wobec porozumienia zawartego pomiędzy Generalem Jaruzelskim a Lechem Wałęsą

Wolna interpretacja obrad Okrągłego Stołu

Die Jugend schenkt dem Übereinkommen zwischen General Jaruzelski und Lech Walesa kein Vertrauen

Freie Interpretation der Verhandlungen am Runden Tisch

Maciej Korowicki

KAMPANIA WYBORCZA

WAHLKAMPAGNE

Henryk Prykiel, NAV Dementi

Podczas kampanii wyborczej w 1989 na ulicach pojawiły się maski generała Jaruzelskiego zrobione z papieru „maché”. Major stanął do wyborów pod hasłem „Pomarańczowy Major czy Czerwony General – wybór należy do Ciebie”

Henryk Prykiel, NAV Dementi

Während des Wahlkampfes im Jahre 1989 zeigten sich auf den Straßen des öfteren Masken des Generals Jaruzelski aus Pappmache. Der Major trat die Wahl an mit dem Slogan: „Orangefarbener Major oder Roter General – die Wahl liegt bei Dir”

WYBORY W WARSZAWIE W 1990

WAHLEN IN WARSCHAU 1990

Korzystając z przemian demokratycznych w Polsce,
Major wyobraża sobie zostanie kardynałem
w Warszawie. Interpretacja demokracji przez
młodego człowieka w wielkich okularach i szortach
z napisem „Jestem odpowiedzią na twoje problemy”
Król Major zamiast Prezydenta Wałęsy

Warschau 1990

Warszawa 1990

Krzysztof Miller

Inspired by the democratic changes in Poland,
Major dreams of how it would be, Cardinal of Warsaw
to be. An interpretation of the democracy of the young man
with the large glasses in shorts with the inscription: „I am the answer
to your problems”. King Major instead President Wałęsa

XX ROCZNICA POMARAŃCZOWEJ ALTERNATYWY

XX JAHRESTAG DER ORANGEN ALTERNATIVE

Henryk Prykiel

Obchody dwudziestej rocznicy Pomarańczowej Alternatywy, Wrocław 2001

Begehung des 20. Jahrestages der Orangen Alternative, Breslau 2001

XX ROCZNICA STANU WOJENNEGO

XX JAHRESTAG DER EINFÜHRUNG DES KRIEGSZUSTANDS

13 grudnia 2001 roku, happening z okazji obchodów dwudziestej rocznicy stanu wojennego w Polsce. Major Waldemar Fydrych z teatrem Kreatury w Gorzowie Wielkopolskim

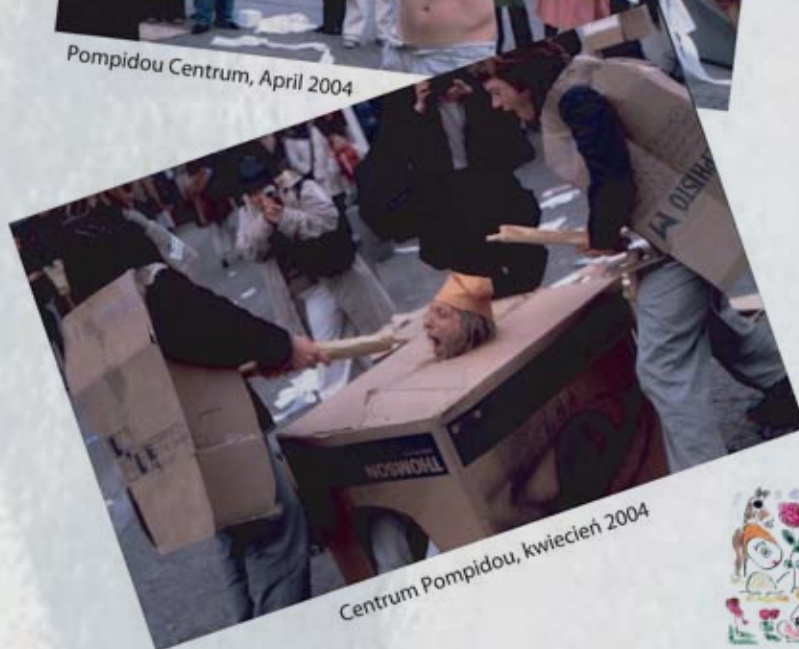
13. Januar 2001. Veranstaltung zum Jahrestag der Einführung des Kriegszustandes in Polen. Major Waldemar Fydrych mit dem Theater „Kreatury“ in Gorzow Wielkopolski

FRANJA... FRANKREICH...

Czesław Zuber

Pompidou Centrum, April 2004

Centrum Pompidou, kwiecień 2004

Paryż – Happening „Stereotypy” mający na celu ośmieszenie stereotypów panujących w różnych krajach w Europie

Paris – Die Veranstaltung „Stereotypen” präsentiert auf heitere Art Vorurteile, die über verschiedenen Länder Europas gelten

... I JESZCZE RAZ FRANCJA ...UND NOCH EIN MAL FRANKREICH

Daniel Zacharie

Nancy, 1 maja 2004

Francuscy Zieloni grają pomarańczową kartą podczas ostatniej kampanii do Parlamentu Europejskiego

Die französischen Grünen spielen die orange Karte während der letzten Kampagne zum Europäischen Parlament

Daniel Zacharie

Metz, czerwiec 2004

Happening w Nancy
1 maja 2004 podczas
Festiwalu „Traverses”

Veranstaltung in Nancy
am 1. Maj 2004 während
des „Traverses” Festivals

POMARAŃCZOWA ALTERNATYWA W POMARAŃCZOWEJ REWOLUCJI ORANGE ALTERNATIVE UND ORANGE REVOLUTION

Oskar Słowiński, Agencja Gazeta

Rusłana Łyżyczko robi na drutach pierwsze oczko pomarańczowego szalu

Ruslana Lyzytschko strickt die ersten Maschen eines orangefarbenen Schals

Warszawa (Warschau), 13.12.2004

Polacy i Ukraińcy kontynuują dzierganie pomarańczowego szalu w imię przyjaźni

Polen und Ukrainer setzen die Strickerei am orangefarbenen Schal im Namen der Freundschaft fort

Damian Kramski, Agencja Gazeta

Rafał Michalowski, Agencja Gazeta

Szal powraca do Rusłany, aby wręczyła go Prezydentowi Juszczence po wygranych wyborach

Der Schal kehrt zu Ruslana Lyzytschko zurück, damit sie ihn dem neuen Präsidenten Juschtschenko nach gewonnener Wahl überreichen kann

Kijów (Kiew), 24.12.2004

POMARAŃCZOWA ALTERNATYWA W POMARAŃCZOWEJ REWOLUCJI

ORANGE ALTERNATIVE UND ORANGE REVOLUTION

Rafał Michalowski, Agencja Gazeta

Nawet nie wiecie jak wielką wartość ma ten szal!!!! – powiedziała Rusłana Łyżyczko

„Ihr wisst ja nicht, wie wertvoll dieser Schal ist!!!!” – Ruslana Lyzyschko

Kijów – 27.12.2004

Prezydent Juszczenko i jego ekipa trzymający szal po wygranych wyborach

Präsident Juschtschenko und seine Anhänger halten den Schal nach gewonnener Wahl

Kiew – 27.12.2004

Pomarańczowa
Rewolucja na ekranie
Pomarańczowej Telewizji

Orange Revolution auf
den Bildschirmen des
Orangen Fernsehens

Rafał Michalowski, Agencja Gazeta

Damian Kramski, Agencja Gazeta

Pomarańczowa Alternatywa w prasie międzynarodowej
Orange Alternative in the international press

WWW „GAMONIE I KRASNOLUDKI” WYBORY - WARSZAWA 2006

WAHLKOMITEE „DEPPEN UND ZWERGE” WARSCHAU 2006

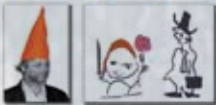
Happening Wyborczy
Wybory Samorządowe
Warszawa 2006

W wyniku happeningu,
Major – jako
kandydat komitetu na
Prezydenta Warszawy
– pokonuje Wojciecha
Wierzejskiego, wice-
lidera współzrządzającej
Ligii Polskich Rodzin
oraz kandydata
Samoobrony – drugiej z
koalicyjnych partii.
Wydarzenie to szerokim
echem obija się w kraju
i jest odnotowane przez
media zagraniczne.

Kandydaci
na Radnych

Lista nr **22**

GAMONIE I KRASNOLUDKI
oraz kandydat na Prezydenta Miasta
Waldemar Fydrych - MaJor

**głosując na gamonie
- popierasz siebie**

komitet poparcia
„Gamonie i Krasnoludki”
ul. Chałubińskiego 10, 00-611 Warszawa
tel. 22 626 10 10
www.gamonie.waw.pl

Wahlhappening Warschau
Lokalwahlen 2006
Stimmst du für die Deppen – stimmst du für dich

Infolge des Happenings bezwingt Major
– als Kandidat der Komitees für das
Oberbürgermeisteramt – den Vize-Chef
der Regierungspartei Liga der Polnischen
Familien Wojciech Wierzejski sowie den
Kandidaten der Samoobrona – der zweiten
Koalitionspartei. Dieses Ereignis findet
Anerkennung im Land und Erwähnung in
den ausländischen Medien

MARSZ WYKSZTAŁCIUCHÓW WARSZAWA - PAŹDZIERNIK 2007

MARSCH DER INTELLIGENZLER WARSCHAU - OKTOBER 2007

Warschau, während der Parlamentswahlkampfes 2007
„Deppen und Zwerge“ organisieren immer freitags
Wahlhappenings und kommentieren damit die
Aktivitäten von Regierung und Opposition.

Um die schmutzigen Wahlkampfmethoden zu
kritisieren, bei denen es vornehmlich darum
geht, politische Gegner zu diskreditieren [pln.
„Haken“ zu finden, Anm. d. Ü.], werden kleine
Metallhaken verteilt.

Warszawa, środek kampanii do Parlamentu 2007
Gamonie i Krasnoludki organizują happeningi
wyborcze co piątek, w ten sposób komentując
działania rządu i opozycji.

W ramach krytyki brudnej kampanii wyborczej
polegającej na ujawnianiu „haków” czyli
kompromitowaniu przeciwników politycznych,
rozdawane są metalowe haki.

Heiligsprechung des
Premierministers Jarosław
Kaczyński und des
Justizministers Zbigniew Ziobro
für besondere Wundertaten auf
dem Gebiet des Rechts und der
Gerechtigkeit

Kanonizacja Premiera
Jarosława Kaczyńskiego i
Ministra Sprawiedliwości
Zbigniewa Ziobro za
szczególne cuda na polu
Prawa i Sprawiedliwości

Fot: Grzędziński Wojciech (4)

DZIEŃ TAJNIAKA - WARSZAWA

WYBORY DO SEJMU 2007

**TAG DES GEHEIMDIENSTMITARBEITERS
WARSCHAU - PARLAMENTSWAHLEN 2007**

Wieder ein Freitag während des
Parlamentswahlkampfes – wieder ein Happening.
Angeichts der häufigen Provokationen des
Geheimdienstes im öffentlichen Bereich organisieren
Deppen und Zwerge den Internationalen Tag des
Geheimdienstmitarbeiters in Warschau.

Pikantes Detail dabei ist die Tatsache, dass der
dazu aufrufende Flyer praktisch identisch mit dem
ist, der zum Tag des Geheimdienstmitarbeiters
vor zwanzig Jahren erschien

Tajne służby poskramiają
możnych oligarchów
przerabiając ich na
„kietbasę wyborczą”,
która ma zapewnić głosy
obywateli

Kolejny piątek kampanii wyborczej do Sejmu to
kolejny happening.

Wobec częstych prowokacji tajnych służb w sferze
publicznej Gamonie i Krasnoludki organizują
Międzynarodowy Dzień Tajnika w Warszawie.

Pikantnym jest fakt, iż ulotka wydana z tej okazji
jest praktycznie identyczna z ulotki z Dnia
Tajniaka sprzed dwudziestu laty

Der Geheimdienst bändigt
die mächtigen Oligarchen
und verarbeitet sie zu
„Wahlwurst”, die wiederum die
Wählerstimmen sichern soll

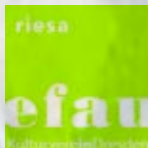
Fot: Detyniecki Mateusz (4)

ORGANISATOREN

Stiftung „Die Orange Alternative” - Warschau

www.pomaraneczowa-alternatywa.org

riesa efau. Forum for Kunst & Gesellschaft - Dresden

www.riesa-efau.de

împreuna - Brücken nach Osteuropa e.V. - Dresden

www.impreuna.org

SPONSOREN

Dofinansowano ze środków Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego oraz Fundacji Współpracy Polsko-Niemieckiej

Gefördert durch Mittel des Ministeriums für Kultur und Nationales Erbe sowie die Stiftung für Deutsch-Polnische Zusammenarbeit

www.mkidn.gov.pl

www.fwpn.org.pl

FUNDACJA WSPÓŁPRACY
POLSKO-NIEMIECKIEJ
STIFTUNG
FÜR DEUTSCH-POLNISCHE
ZUSAMMENARBEIT

Wystawa dofinansowana przez Urząd Miasta Wrocław

Die Ausstellung wurde gefördert durch die Stadt Wrocław

www.wroclaw.pl

Opracowanie Graficzne/Grafische Bearbeitung

AGNIESZKA COUDERQ

Tłumaczenie / Übersetzung

TINA WÜNSCHMANN

(język niemiecki / Deutsch)

Aquarellen

MAJOR WALDEMAR FYDRYCH